

איגוד ישראלי לפסיכותרפיה - תקנון אתיקה מקצועית

ה ק ד מ ה

1. הפסיכותרפיסט מכיר בכבודו, חירותו, עצמאותו, ייחודו ושנינו של כל פרט. ביחסיו עם המטופל עליו להפעיל שיקול דעת מקצועי כאשר לנגד עיניו טובת הפונה בלבד.
- הפסיכותרפיסט מודע שבקשר הטיפולי הפונה חשוף להשפעה ולפיתוח תלות. רגישות ופגיעות בדרגה גבוהה, במהלכו מתעוררים תכנים מודעים ולא מודעים כלפי המטפל, כולל משאלות קרבה ומשיכה מינית. הפסיכותרפיסט אחראי לשמור על גבולות הטיפול, לעשות שימוש מבוקר בסמכותו ולהימנע מניצול המטופל לטובת הנאה אשיות למעט קבלת תשלום עבור הטיפול.
- עליו לשקוד על טיפוח מתמיד של ההכשרה המקצועית: לימוד, עדכון והתייעצות בכל עת שהטיפול דורש.
- האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה קובע לעצמו נורמות התנהגות מקצועית אשר משקפות את עיקרי אמונתו וצפיותיו מהחברים ומבטיח קיומן במעשה.

הגדרות

2. א' "פסיכותרפיה" כהגדרתה בסעיף 1 ל"חוק הפסיכולוגים תשל"ז 1977" או פסיכיאטר מומחה על פי חוק הרופאים, או ב"חוק העובדים הסוציאליים התשנ"ו 1996 בסעיף 2 או בכל חוק אחר.
2. ב' בתקנון זה "פסיכותרפיסט" – כל מי שהוכשר כדון לעסוק בפסיכותרפיה, כהגדרתה בתקנון זה או על פי דין.
2. ג' בכל מקום בתקנון זה בו נאמר פסיכותרפיסט, הכוונה למטפל, חוקר ומדריך.
2. ד' "פונה" – כל אדם הפונה לפסיכותרפיסט לקבלת שרות בין אם בתמורה או שלא בתמורה.

יחס למטופל / מקצועיות המטפל

3. בכל פעילות מקצועית לא ינחו את הפסיכותרפיסט אלא שיקולים מקצועיים בלבד.
4. פסיכותרפיסט לא יקבל על עצמו טיפול בבעיות שאין לו הידע המקצועי המתאים להתמודד אהן. היה ונתקל בבעיות אבחנתיות או טיפוליות שאינו מצוי בהן, יעשה כל שניתן כדי לעדכן עצמו או שיעביר הפונה למומחה מתאים.
5. על הפסיכותרפיסט להבהיר מראש לפונה אותם אספקטים הקשורים בטיפול שעלולים להשפיע על החלטתו אם להתחיל בטיפול; ההתחייבויות הנובעות מחוזה ההתקשרות. דרך הטיפול ומהותו.
6. לא יפיק הפסיכותרפיסט כל טובת הנאה לעצמו או לקרוביו למעט קבלת תשלום עבור הטיפול.
7. על הפסיכותרפיסט להימנע מקיום יחסים מיניים, ארוטיים או רומנטיים עם המטופל בשעת הטיפול או מחוץ למסגרת הטיפול.
 - א. האיסור האמור חל גם על קיום קשר מיני, ארוטי או רומנטי בין המטפל לבני משפחה או קרובי המטופל.
 - ב. כל האמור לעיל יחול במשך שלוש שנים מתום הטיפול בפועל.

הפסקת טיפול

8. פסיכותרפיסט רשאי לשחרר עצמו מטיפול בכל אחד מהתנאים הבאים:
 - א. כאשר הוא מרגיש שמסיבות אשיות או מקצועיות אינו מסיגל להתמודד עם הבעיות שמעורר הקשר עם הפונה.

איגוד ישראלי לפסיכותרפיה - תקנון אתיקה מקצועית

- ב. כאשר נוצרו נסיבות אישיות המונעות מהפסיכותרפיסט המשך הטיפול.
 - ג. כאשר הפונה אינו עומד באופן מהותי בהתחייבויות שקיבל על עצמו.
 - ד. כאשר ברור בצורה סבירה שהפונה אינו זקוק יותר לטיפול, אין לו תועלת מהטיפול, או שנגרם לו נזק מהמשך הטיפול.
9. במקרה של הפסקת טיפול בנסיבות שבסעיף 8, א', ב', ו- ג' ידאג הפסיכותרפיסט כמיטב יכולתו לסייע לפונה במעבר למטפל אחר, ויעמיד לרשותו אותו המטפל את כל החומר הנדרש להמשך תקין של הטיפול.

חובת סודיות

10. פסיכותרפיסט ישמור בסוד כל דבר שהובא לידיעתו במהלך עבודתו אודות הפונה. למעט המקרים שיפורטו להלן:
- א. המטפל חייב למסור המידע בהתאם להוראות כל דין.
 - ב. הפונה ויתר במפורש ובכתב על מסירת המידע לעניין שהוסכם והוגדר ביניהם מראש.
 - ג. שהרוך המידע נעשה לצורכי התייעצות מקצועית לקידום הטיפול. וזאת בתנאי שיוסווה בהקפדה כל פרט העלול לזהות את הפונה.
 - ד. שימוש במידע לצורכי פרסום אקדמי או אחר ובלבד שהמטופל נתן על כך מראש ובכתב את הסכמתו לרבות אופן ההסוואה.

11. שכר טרחה

- א. בקביעת תשלום עבור טיפול, ישמור הפסיכותרפיסט על סטנדרטים מקצועיים הולמים, תוך התחשבות בשיעור התמורה המקובל באותה עת בין חבריו למקצוע.
- ב. פסיכותרפיסט לא יקבל מפונה תשלום עבור שרות שהוא חייב לתת ממילא במסגרת עבודתו הציבורית.
- ג. בכפוף לאמור בסעיף 4, פסיכותרפיסט לא יפעיל לחץ, או שידול על הפונה המטופל על-ידו במסגרת ציבורית לעבור לטיפול פרטי על-ידו או על ידי אחרים.
- ד. פסיכותרפיסט לא ייתן או יקבל תמורה עבור הפנייה למטרת בדיקה או טיפול.

יחס לחברים במקצוע

12. א. במגעיו עם עמיתים למקצוע יגלה הפסיכותרפיסט יחס חברי, ישתף עמם פעולה ולא ימנע מהם כל סיוע מקצועי אלא אם יש בו משום פגיעה בטובת הפונה.
- ב. במגעיו עם בעלי מקצועות סמוכים, יגלה הפסיכותרפיסט רצון טוב ויכב, את אי-תלותם המקצועית.
 - ג. פסיכותרפיסט לא יטיל דופי בחברו למקצוע בפני הפונה.
 - ד. לא יקבל פסיכותרפיסט בודעין לבדיקה או טיפול פונה הנמצא במסגרת טיפולית אחרת, ללא תאום עם הגורם המטפל.
 - ה. בכל מקרה של העברת פונה מפסיכותרפיסט אחד לחברו, ינקוט הפסיכותרפיסט בכל הצעדים הנדרשים על מנת לסייע לפונה ולמטפל בהמשך התהליך הטיפולי.

פרסום

13. לא ייזום פסיכותרפיסט פעולות שיש בהן משום פרסומת לעצמו, שמטרתן רכישת לקוחות בדרך שאינה הולמת את כבוד המקצוע ושיש בה משום תחרות בלתי הוגנת בחבריו.
- א. הודעה לחבריו במקצוע על פתיחה או שינוי מען של מקום עבודתו.
 - ב. שילוט צנוע בפתח ביתו ו/או משרדו.
 - ג. רישום בספרי מען, מדריך טלפון, "דפי זהב" וברשימה שמית של פסיכותרפיסטים.
 - ד. הופעה כאיש מקצוע בכלי התקשורת.

הוועדה לאתיקה מקצועית – הליכים

14. 1. האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה יקיים:
 - א. ועדת אתיקה המורכבת מ- 3 חברי ועד אשר ימינו ע"י ועד האיגוד בישיבתו הראשונה לאחר בחירתו.
 - ב. ועדת ערר שתהיה מורכבת ממליאת חברי הוועד בתוספת 2 שופטים בדימוס שייבחרו על יד הוועד, אחד מהשופטים יכהן כיו"ר ועדת הערר.
14. 2. הוועדות בהרכבן תכהנה כל עוד לא מונו ועדות אחרות תחתן.
14. 3. כל הישיבות של ועדת האתיקה יהיו בהרכב מלא,
 - א. נבצר מחבר ועדת האתיקה מלהשתתף בעניין מסוים דרך קבע, ימנה הוועד חבר אחד תחתיו, לאותו עניין.
 - ב. נבצר מחבר ועד אחד או שניים מתוך ועדת הערר מלהשתתף בעניין מסוים דרך קבע, לא יפגע הדבר במניין החוקי של הוועדה.
14. 4. לא יהיה אדם חבר בוועדת אתיקה אם הורשע אי פעם בעבירה חמורה על אתיקה מקצועית באיגוד זה או באחד האיגודים המקצועיים אליו הוא שייך, או כל עוד תלויה ועומדת נגדו בבית המשפט תביעה בעניין אתי או תביעה שיש עמה קלון.
14. 5. על חברי הוועדות הלה סודיות מוחלט בכל הנוגע לטיפול בתלונות.

סמכויות ועדת אתיקה

15. 1. א. ועדת אתיקה תהיה מוסמכת לדון בעבירות על תקנות אתיקה מקצועית או בכל תלונה שתוגש כנגד חבר האגודה, בתחום תפקודו המקצועי.
 - ב. לפרש הוראות תקנון האתיקה.
 - ג. ליזום ולהציע שינויים, תוספות או תיקונים בתקנון האתיקה.
16. לא יהיה חוקף לשינויים, תוספות או תיקונים בתקנון האתיקה, אלא אם אישרו ברוב קולות בוועד האיגוד ועל ידי רוב חברי האיגוד באסיפה כללית.

הגשת תלונות

17. כל תלונה בכתב שהוגשה למסד ממוסדות האיגוד תומצא ליו"ר ועדת האתיקה. העתק ממנה יעביר לנילון במכתב רשום כולל הרכב הוועדה.
18. יו"ר ועדת האתיקה יכנס את הוועדה לדיון בתלונה.
19. סברה הוועדה כי התלונה אינה ראויה להתייחסות נוספת, תודיע החלטתה במכתב מנומק למתלונן, עם העתק לנילון.
20. הומצא לנילון העתק התלונה, ישיב עליה חוך 14 יום ממועד קבלתה. רשאי הנילון בתשובתו לערער על הרכב הוועדה.
21. כללה תשובת הנילון ערעור על הרכב הוועדה, תרון הוועדה בבקשה והחלטתה תהיה סופית.
22. לא השיב הנילון כאמור, ולאחר שיו"ר הוועדה וידא שהתלונה הגיעה לידיעת הנילון רואים את העובדות המופיעות בתלונה כמוכחות.
23. חבר בוועדה הייב לפסול עצמו מלשבת בדיון אם השתתפותו עלולה לפגוע באובייקטיביות השיפוט.
24. רשאית הוועדה להתליט מפעם לפעם על דרכי עבודתה. אך בכל מקרה חייבת הוועדה לנהל פרוטוקל שישקף את מהלך הדיון וההחלטות שהתקבלו.
25. בתום הברור, ולאחר ששקלה את העניין לכל צדדיו, חכריע הוועדה, ברוב קולות, אם לזכות את הנילון או להרשיעו. ההכרעה תהיה בכחב ותנמק.

26. החלטות הועדה תהיינה פומביות אלא אם כן החליטה אהרת מנימוקים שיפורטו על-ידה.
27. אם ההכרעה הייתה לחובת הגילון, תטיל עליו הועדה סנקציות בהתאם לסעיף (5) "הליכים" לכללי האתיקה המקצועית.
28. ועדת האתיקה דווח לוועד המרכזי ולצדדים על החלטותיה המנומקות.
29. הובא עניין לדיון בפני ועדת האתיקה, תדון בו הועדה ברציפות, ובכל מקרה לא תעלה תקופת הדיון וההכרעה על 60 יום.

הגשת ערר

30. כל צד רשאי לערער על ההחלטה של ועדת האתיקה תוך 30 יום ממועד קבלת ההחלטה.
31. ועדת ערר רשאית לאשר, לשנות, להוסיף ולבטל את החלטת ועד האתיקה.
32. החלטתה של ועדת ערר היא סופית.

סנקציות

33. ועדת האתיקה תוכל להטיל אחת הסנקציות הבאות:
- א. נזיפה.
 - ב. הרחקה זמנית מהאיגוד.
 - ג. הוצאה מזהאיגוד לצמיתות.
 - ד. במקרה שחבר הורשע בעבירה שיש עמה קלון, לא יהיה לוועדת האתיקה שיקול דעת אלא לבטל את חברותו באיגוד.
34. היה ובעת ברור תלונה בפני ועדת האתיקה התברר לחברי הועדה כי קיים חשש גם לעבירה פלילית, עליה לדווח לאלתר לגופים המוסמכים.
35. הרשיעה הועדה חבר בעבירות שהעונש עליהן כאמור בסעיפים א, ב, ג, הובה עליה לדווח למוסד המקצועי המוסמך אליו משתייך הגילון.

הערה: "עיסוק בפסיכולוגיה" עיסוק מקצועי כמשלח יד באבחונם ובהערכתם של עניינים ובעיות בתחום הנפשי, השכלי וההתנהגותי של בני אדם וכן טיפול, שיקום, ייעוץ והדרכה בנוגע לעניינים ובעיות כאמור, על הנעשים בדרך כלל בידי פסיכולוג.

הערה: "עיסוק בפסיכותרפיה" עיסוק מקצועי כמשלח יד באבחונם ובהערכתם של עניינים ובעיות בתחום הנפשי, השכלי וההתנהגותי של בני אדם וכן טיפול, שיקום, ייעוץ והדרכה בנוגע לעניינים ובעיות כאמור, על הנעשים בדרך כלל בידי פסיכותרפיה.

הערה: "עיסוק בפסיכותרפיה" עיסוק מקצועי כמשלח יד באבחונם ובהערכתם של עניינים ובעיות בתחום הנפשי, השכלי וההתנהגותי של בני אדם וכן טיפול, שיקום, ייעוץ והדרכה בנוגע לעניינים ובעיות כאמור, על הנעשים בדרך כלל בידי פסיכותרפיה.

הערה: "עיסוק בפסיכותרפיה" עיסוק מקצועי כמשלח יד באבחונם ובהערכתם של עניינים ובעיות בתחום הנפשי, השכלי וההתנהגותי של בני אדם וכן טיפול, שיקום, ייעוץ והדרכה בנוגע לעניינים ובעיות כאמור, על הנעשים בדרך כלל בידי פסיכותרפיה.